

Trollsländor i Skåne 2009-2014

Hej alla!

Hoppas ni har haft en fin och givande trollsländesommar. Sommaren är slut för den här gången men vi gläds i stället över de trollsländearter som hösten för med sig. I detta nyhetsblad fokuserar vi på vad vi fortfarande kan se den här säsongen och lite tillbakablickar på sommarlägret och annat från sommaren.

Lycka till i höst!

Vilka arter flyger fortfarande?

Mer än 30 arter flyger i skrivande stund fortfarande. Några av dem kan vara åtminstone lokalt allmänna en tid till. Flera av dem slutar dock flyga väldigt snart, men titta efter dem ändå, eftersom det är stor chans att de flyger senare än de rapporterats tidigare. Sommaren må vara över, men trollsländesäsongen är det inte!

Följande arter kan ses fortfarande (fenologirekord inom parentes)

- Blå jungfruslända (1/9)
- Blåbandad jungfruslända (2/9)
- Mindre smaragdflickslända (27/10)
- Pudrad smaragdflickslända (2/10)
- Kraftig smaragdflickslända (4/9)
- Vinterflickslända (NA)
- Mörk lyrflickslända (9/9)
- Spjutflickslända (27/9)
- Ljus lyrflickslända (19/9)
- Sjöflickslända (9/10)
- Större kustflickslända (11/9)
- Mindre kustflickslända (25/9)
- Flodflickslända (11/9)
- Mindre rödögonflickslända (7/9)
- Brun mosaikslända (20/10)
- Blågrön mosaikslända (4/11)
- Starrmosaikslända (17/10)
- Gungflymosaikslända (3/10)
- Höstmosaikslända (6/11)
- Grön mosaikslända (15/9)
- Blå kejsartrollslända (4/9)
- Kungstrollslända (5/9)
- Metalltrollslända (17/9)
- Mindre glanstrollslända (9/9)
- Fyrfläckad trollslända (6/9)
- Bred trollslända (4/9)
- Större sjötrollslända (7/9)
- Svart ängstrollslända (27/10)
- Tegelröd ängstrollslända (5/11)
- Blodröd ängstrollslända (30/10)
- Gulfläckad ängstrollslända (15/9)
- Större ängstrollslända (24/11)

Ge er nu ut och leta upp dessa arter!

Sommarlägret blev en succé!

Årets sommarläger tog plats 14-20 juli utanför Bjärnum i norra Skåne. Vi bodde och utgick från Lillgården, alldeles intill sjön Bjärlången. Varje dag samlades vi klockan tio för gruppindelning och samåkning ut. På kvällarna återsamlades vi för mingel, grillning, bad, genomgång av dagens resultat och så vidare.

Kanske har du redan läst eller hört om vårt läger då både radio, TV och olika tidningar var med oss på plats eller gjorde reportage/inslag av olika slag både under och efter lägret. Trevligt med så stort medialt intresse! Några av dessa inslag länkar vi till i sista stycket av detta inlägg.

Vi var fler deltagare än någonsin tidigare, även personer utanför Skåne som exempelvis Tyskland, Västergötland, Norge och Danmark. Antalet gjorde att vi kunde vara minst tre grupper dagligen, så följaktligen besöktes ett stort antal inventeringsrutor under veckan. Vädret var kalas alla dagar (utom första dagen) vilket förstås borgade för både gott om trollsländor och deltagare.

Roligaste fyndet var förstås den dvärgflickslända Linda Birkedal och hennes grupp hittade strax SSV Hågnarp under sista dagen. Fyndet utgör det första i Skåne sedan 1850-talet! Inte bara det dock, kanske är det faktiskt det allra första, då det enda fynd som finns sedan tidigare inte nödvändigtvis är skånskt. Det finns i samlingarna i Lund med högst bristfällig information, och kan vara någon annanstans ifrån för att komplettera samlingarna, ett förfarande som inte alls är ovanligt. Nu behöver vi i alla fall inte tveka - dvärgflickslända finns i Skåne!

Lägret nådde upp i nästan 40 arter vilket är det högsta vi haft på något av våra läger. Dagsrekordet för en ruta var också högre än tidigare. En av grupperna hittade hela 28 arter på en dag i rutan som omfattar västra delarna av Perstorps samhälle. 28 arter i en ruta i mitten av juli är mycket bra!

Vad som glädde mest förutom dvärgflicksländan var nog det stora antalet arter de allra flesta deltagare fick se fint under veckan. Antalet rutor med gungflymosaikslända och mindre glanstrollslända utökades "som vanligt" under lägret. Våra läger står nu för merparten av de kända lokalerna för dessa arter i Skåne.

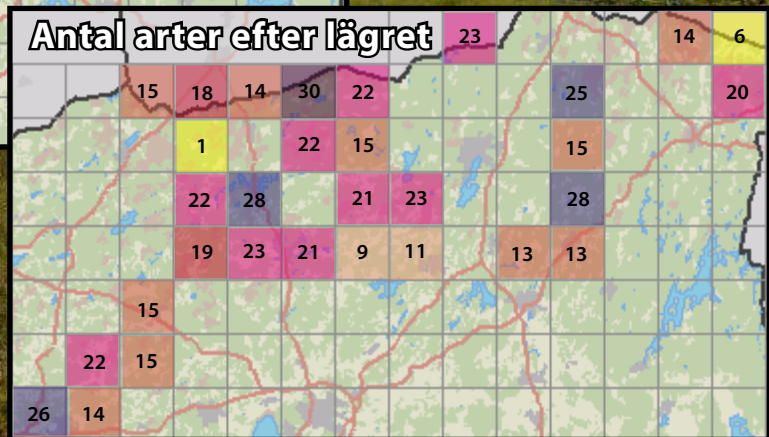
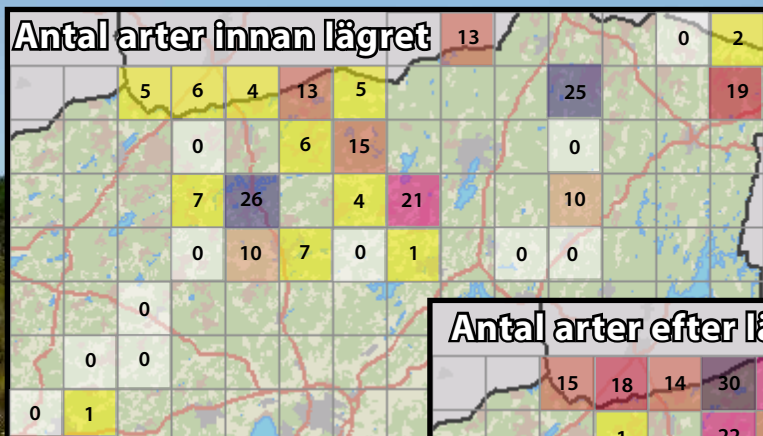
Det hittades nya lokaler för citronfläckad kärrtrollslända och gulfläckad ängstrollslända sågs i många rutor. Den senare har uppenbarligen ett bra år, då den setts på många håll. Stenflodtrollslända glädde många som inte ser den särskilt ofta. Den är uppenbarligen inte alls ovanlig i rätt miljö i norra Skåne.

6

- Bild 1: Fantastisk myr vid Svinön med Annica Nettrup, Sara Schloemer och Klara. Foto: Christina Juhlin.
- Bild 2: Mindre kustflickslända, hane. Foto: Magnus Billqvist.
- Bild 3: Linda Birkedal och Ture undersöker en jättefin damm med bl.a. gungflymosaikslända och blågrön mosaikslända (med i bilden). Foto: Christina Juhlin.
- Bild 4: Klara inventerar trollsländor i dammen utan skor – det ger mycket frihet! Foto: Christina Juhlin.
- Bild 5: Flodflickslända var jättevanlig där vi bodde under lägret. Foto: Christina Juhlin.
- Bild 6: Dvärgflicksländan som hittades på lägrets sista dag av gruppen med Linda, Torbjörn, Ture och Ulf. Foto: Peder Winding.
- Bild 7: En av många myrvar under veckan. Foto: Magnus Billqvist.

Tack alla som var med och bidrog under sommarlägret 2014!

7

TEGELRÖD ÄNGSTROLLSLÄNDA PÅ SOMMARLÄGRET. FOTO: CHRISTINA JUHLIN.

Nu blir det inte fler läger, åtminstone inte i det skånska trollsländeprojektets regi, då det är dess sista säsong. Läger av den här typen är så oerhört givande och uppskattande så vi hoppas de återkommer i någons regi.

Presslänkar

Unik slända hittad i Bjärnum: www.kristianstadsbladet.se/hassleholm/article2204141/Unik-slanda-hittad-i-Bjarnum.html

Trollbindande vackra flygfän: www.kristianstadsbladet.se/hassleholm/article2203694/Trollbindande-vackra-flygfän.html

Nygamla trollsländor hittade i Skåne: www.sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=96&artikel=5915742

Endast 19 rutor utan rapporter!

Det återstår endast 19 rutor där inga arter rapporterats i hela Skåne. Använd gärna lite av din tid att besöka dessa och därigenom göra en värdefull insats. Även de allra vanligaste arterna är alltså aldrig rapporterade där. Passa på att plocka svamp, skåda fågel och inventera trollsländor – där finns mer än 30 arter kvar ute!

Rutorna utan arter rapporterade under projektperioden 2009-2014 presenteras i tabellen och siffran före motsvaras av nummer på kartan på nästa sida.

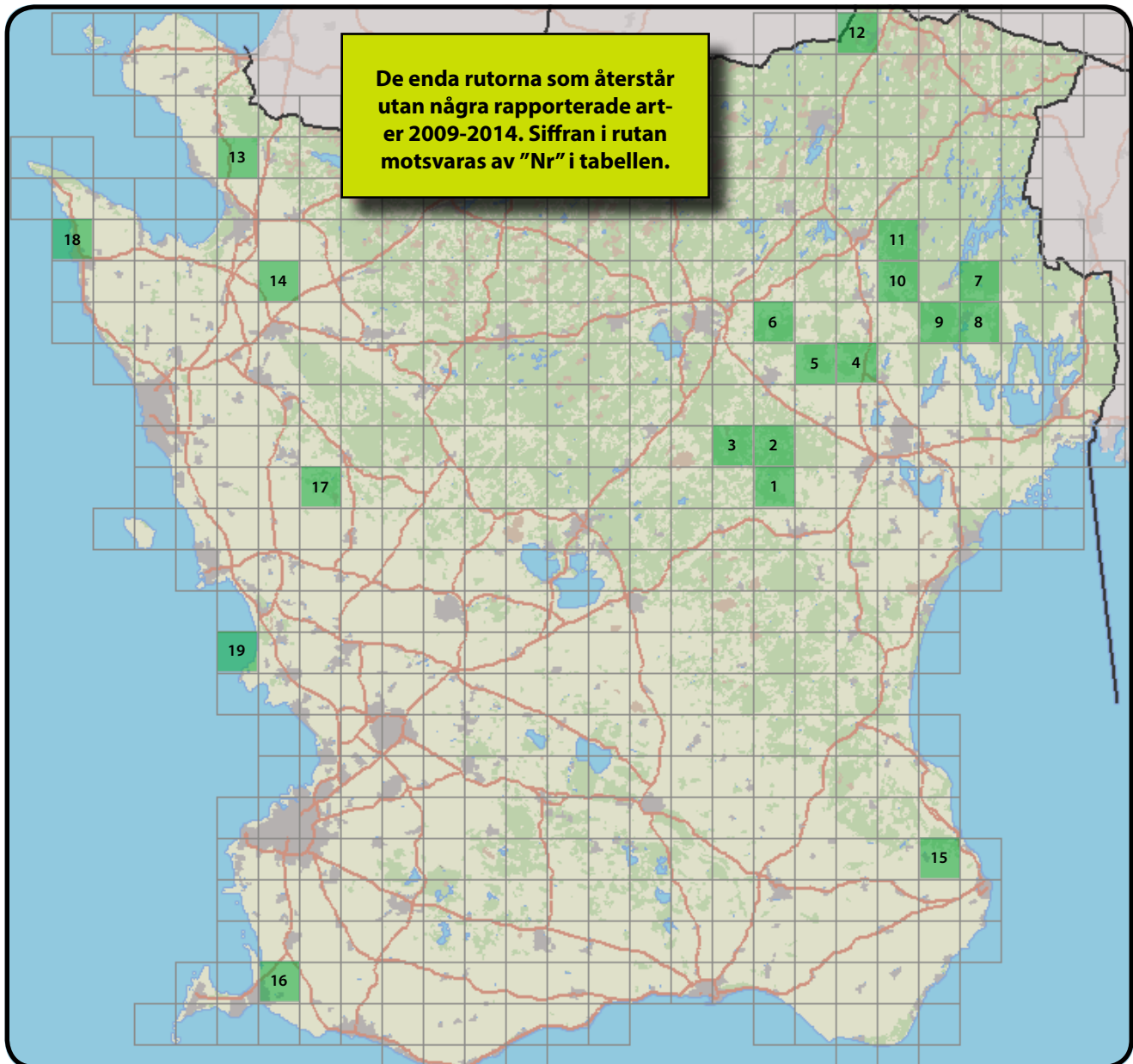
Trollsländefenologi 2014 i Skåne

Som man kunnat gissa efter den varma våren och milda vintern gjordes det många nya fenologirekord när trollsländorna började flyga redan i slutet av april. Nya skånska fenologirekord (det tidigaste en art rapporterats någonsin) gjordes i Skåne enligt nedan. Dessutom kan vi nu lägga till dvärgflickslända till de rapporterade arterna (se inlägget om Sommarlägret). Vi vill påpeka att alla fynd inte är validerade än och att fler rapporter kan inkomma.

Rutorna utan arter 2009-2014 ("Nr" motsvaras av nummer på kartan)		
Nr	Namn	Kod
1	Djurröd	03D1G
2	Nävlingeåsen	03D2G
3	Holkaberga	03D2F
4	Bjälöv	03D4I
5	Sörby	03D4H
6	Rammestorp	03D5G
7	Kaffatorp	03E6B
8	Oppmanna	03E5B
9	Röetved	03E5A
10	Hjärsås	03D6J
11	Feleberga	03D7J
12	Killeberg	04D2I
13	Ängelstofta	03C9D
14	Starby	03C6E
15	Ö. Vemmerlov	02E2A
16	Räng	01C9E
17	Böketofta	03C2F
18	Höganäs	03B7J
19	Sjöbobadet	02C7D

Nya skånska fenologirekord hittills i år

- Blodröd ängstrollslända sågs redan 17/6, vilket är sex dagar tidigare än någonsin tidigare.
- Månflickslända 3/5: fem dagar tidigare än innan.
- Mörk lyrflickslända 26/4: fyra dagar.
- Vandrade ängstrollslända 30/5: fyra dagar.
- Guldrollslända 26/4: fyra dagar.
- Blåbandad jungfruslända 8/5: tre dagar.
- Spjutflickslända 26/4: tre dagar.
- Mindre kejsartrollslända 18/6: två dagar.
- Nordisk kärrtrollslända 26/4: två dagar.
- Blå jungfruslända 17/5: en dag.
- Kraftig smaragdflickslända 1/6: en dag.
- Blågrön mosaikslända 8/6: en dag.
- Röd flickslända 26/4: två dagar.

Följande arter sågs på samma datum som de förutsetts som tidigast på.

- Blå kejsartrollslända 29/5.
- Tidig mosaikslända 1/5.
- Kungstrollslända 27/5.
- Bred kärrtrollslända 27/5.
- Bred trollslända 1/5.

Vi återkommer om eventuella rekord för de arter som flyger senare än tidigare.

Behöver du hjälp att rapportera?

Vi vet att det är många som ännu inte rapporterat några observationer ännu. Har du problem att rapportera

på nya Artportalen eller behöver hjälp av annat slag så tveka aldrig att höra av dig till projektledningen!

Flest arter per ruta

Om vi inte visste det innan så fick vi det bekräftat under årets Sommarläger, att en del rutor kan ge närmare 30 arter under ett enda dagsbesök. En del rutor borde därför rimligen kunna innehålla många fler arter än vad som idag rapporterats.

I skrivande stund (28/8) är det i nedanstående rutor det rapporterats flest arter under projektperioden 2009-2014. Det behöver inte vara den som bokar rutan som står för alla rapporter och det behöver inte vara så, att dessa rutor verkligen är bäst. De tillhör säkerligen de som i realiteten är bland de bästa, men kan alltså i

Rutor med flest arter rapporterade under projektperioden 2009-2014-08-26.

Antal	Rutans namn	Kod	Kommun	Rutinnehavare	Mest rapporter (om annan)	Totalt antal rapporter
41	Rössjöholm	03C9G	Ängelholm	Patric Carlsson	Nikolaj Winther Johannsen	1 542
37	Blistorp	03E6D	Bromölla	Ola Elleström & Magnus Billqvist		161
36	Holmeja	02C2I	Svedala	Magnus Billqvist		570
35	Sorröd	03C4I	Klippan	Anita Svensson	Lars Bergendorf	231
34	Genarp	02C3J	Lund	Sigvard Svensson		236
34	Revinge (V)	02D5A	Lund	Jan Pröjts		1 144
34	Harlösa	02D5B	Lund	Erik Svensson	Jan Pröjts	292

några fall återspegla även besöksfrekvensen. Vi föreslår ändå att om du spenderar tid i fält i höst att du hellre lägger den i rutor med få eller inga obsar, än i de som redan är välbesökta.

Kommande aktiviteter 5-7 sep Falsterbo Bird Show (FBS)

Vi har för närvarande inte något mer bestämt på agendan i projektets regi. Vi brukar bjuda in till julfest men då det är projektets sista säsong hoppar vi eventuellt över det för att istället bjuda in till en avslutnings-samling när redovisningen av projektet är färdigt.

Vill man träffa andra trollsländeintresserade rekommenderar vi därför FBS, där det kommer att hållas föredrag, ledas guidningar, finnas tipsrunda med mera på temat trollsländor. Se mer på <http://www.sofnet.org/fbs>

Tack till...

Christina Juhlin för hjälp med nyhetsbrevet och mycket annat under sommaren. Christina har praktiserat på Naturskyddsföreningen i Skånes kansli och där framför allt varit engagerad med trollsländor.

Robin Pranter har under sommaren för projektets räkning inventerat områden med rutor i regioner där det funnits stora luckor i rapporteringen. Framst har områden i sydöstra och nordvästra Skåne besökts av det skälet. Områden i nordöstra Skåne har besökts för att komplettera den bild vi har av den regionen som ett riktigt fint trollsländeområde.

GUNGLYMOSAISKLÄNDA. FOTO: MAGNUS BILLQVIST.

Inventeringen av trollsländor i Skåne sker ideellt, dock har ekonomiskt stöd för projektledning, resor, kurser och inrapportering av data, erhållits av Region Skåne, Länsstyrelsen i Skåne, Naturskyddsföreningen i Skåne, Lunds Naturskyddsförening och Studieförbundet Skåne-Blekinge. Medel har också sökts från samtliga skånska kommuner vilket lett till att kommunerna i Bromölla, Eslöv, Helsingborg, Höganäs, Höör, Kävlinge, Landskrona, Lomma, Lund, Svedala, Tomelilla, Trelleborg, Vellinge och Ystad bidrar.

